

Huvudman

Landskrona Montessoriförening, ek. förening

Organisationsnummer 7696002794

ordforande@sabyholm.nu

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Säbyholms Montessoriskola i Landskrona kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Landskrona Montessoriförening, ek. förening att senast den **17 april 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Landskrona Montessoriförening, ek. förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Landskrona Montessoriförening, ek. förening ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. Se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd som kommer in till rektorn, startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som kommit in till rektorn under perioden den **18 december 2025** till den **10 april 2026** samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om hur det går till att överklaga ett beslut om åtgärdsprogram (28 kap. 16 § och 29 kap. 10 § skollagen samt 33 § förvaltningslagen (2017:900)).
3. Se till att eleven och elevens vårdnadshavare, i de fall det fattas beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram, underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur det går till att överklaga det (28 kap. 16 § och 29 kap. 10 § skollagen samt 33 § förvaltningslagen).

4. Se till att det, efter utvärdering av åtgärdsprogram, fattas nytt beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att avsluta åtgärdsprogram för det fall eleven i fråga inte längre bedöms vara i behov av särskilt stöd. Rektor ska, avseende tre elever, dokumentera vad utvärderingen resulterat i samt bifoga det beslut som fattades vid detta tillfälle. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § och 29 kap. 10 § skollagen samt 31 förvaltningslagen).
5. Se till att det i beslut om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser, avseende ämnen och omfattning, som görs från den ordinarie timplanen. Ett åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång och eventuellt tillhörande beslut om anpassad studiegång ska, för det fall ett sådant beslut har fattats, ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 och 12 §§, 29 kap. 10 § skollagen samt 31 och 32 §§ förvaltningslagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:9078) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden under hösten 2025 inlett en tillsyn av Säbyholms Montessoriskola i Landskrona kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Säbyholms Montessoriskola följer gällande bestämmelser om särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolans åtgärdsprogram. Huvudmannen har den 1 december 2025 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektor framgår att lärare anmäler till elevhälsan när de bedömer att en elev, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå betygskriterierna. Det framkommer att skolan nyligen har infört ett nytt digitalt system som lärare använder för att anmäla elevers behov av särskilt stöd. Genom det nya digitala systemet får rektorn direkt information om när en anmälan görs. Lärare har även möjlighet att anmäla elevärenden på elevgenomgångar med EHT där rektorn deltar. Lärare, elevhälsopersonal och rektor beskriver samstämmigt att det tidigare funnits en otydlighet i processen kring anmälningar och att en lärares anmälan, som ofta skett muntligt, inte alltid har uppfattats som en sådan av elevhälsan. Elevhälsopersonal uppger att det därför har hänt att ärenden fallit mellan stolarna, vilket bekräftas av rektor. Sedan det nya systemet infördes har personalen därför ombetts att "återanmäla" samtliga elever för att säkerställa att alla elever kommer in i det nya systemet.

Av intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektor framgår vidare att alla anmälningar som lärare gör inte alltid leder till att det startas utredning om särskilt stöd. Lärare beskriver att de emellanåt saknar återkoppling från elevhälsan och att elevärenden ofta stannar vid att ge mer extra anpassningar trots att de anmält oro för att eleverna inte kommer nå målen. Flera lärare uppger att de har elever i sina respektive klasser som anmälts utan att utredning har startats. Rektor och elevhälsopersonal bekräftar dessa uppgifter och uppger vidare att huruvida en utredning startas eller

inte beror på vad som står i anmälan och vad som gjorts i den specifika elevsituationen. När en anmälan inkommer diskuteras elevärendet inom elevhälsan och det är elevhälsoteamet som avgör om en utredning ska inledas eller inte. En anmälan kan resultera i att läraren ska fortsätta att testa extra anpassningar i undervisningen innan en utredning startas. Elevhälsopersonal beskriver att det inom elevhälsan råder olika uppfattningar om när en utredning ska inledas, att vissa vill utreda snabbare och andra vill avvakta. De uppger även att lärare som anmält elever för utredning om särskilt stöd ibland kan be elevhälsan avvakta med utredning på grund av att elevsituationen tillfälligt förbättrats. I dessa fall avvaktar de med utredning. Det kan dock hända att situationen försämras snabbt och då blir ärendet istället akut. På fråga till rektor om det är tydligt när en anmälan ska generera en utredning om särskilt stöd svarar rektor nej och uppger att skolan nog inte har någon tydlig gräns för när en utredning ska inledas.

Av intervju med lärare och elevhälsopersonal framgår att en utredning om särskilt stöd kan startas både om en elev uppvisar kunskapsmässiga och/eller andra svårigheter i sin skolsituation. Rektor och personal beskriver att en utredning görs genom att underlag inhämtas från bland annat lärare, och att det är elevhälsan som sedan sammanställer och gör analysen av elevens behov av särskilt stöd.

Beslut om åtgärdsprogram och beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram

Lärare, elevhälsopersonal och rektor uppger att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd så tas beslut om att upprätta åtgärdsprogram. Rektor uppger att rektor även ska fatta beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram i de fall en utredning visar att en elev inte är i behov av särskilt stöd, men att den situationen inte har varit aktuell än detta läsår. Enligt lärare, elevhälsopersonal och rektor får eleven och elevens vårdnadshavare alltid information om innehållet i ett åtgärdsprogram när ett sådant har upprättats. Däremot får de, enligt rektor, inte information om innehållet när rektor beslutat om att inte upprätta åtgärdsprogram. De får inte heller information om hur det går till att överklaga ett sådant beslut. Vidare uppger rektorn att vårdnadshavare inte får någon information om hur det går till att överklaga beslut om åtgärdsprogram, annat än den överklagandehänvisning som finns på åtgärdsprogrammet. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår att det i merparten av dem saknas överklagandehänvisning. Rektorn uppger att i de fall överklagandehänvisning saknas har information om hur man överklagar besluten inte nått vårdnadshavarna.

Elevhälsopersonal och rektor uppger vidare att det efter utvärdering av ett åtgärdsprogram inte alltid upprättas något nytt åtgärdsprogram. Det beror på om det görs större förändringar av stödinsatserna. Ofta behålls det

befintliga åtgärdsprogrammet, men det kan kompletteras med en separat uppföljningsblankett. Rektor uppger att om samma insatser ska kvarstå för en elev, löper det ursprungliga åtgärdsprogrammet vidare och vid uppföljningen sätts en ny tid för uppföljning. Rektor skriver inte under något nytt beslut utan det kan bli flera uppföljningar av samma åtgärdsprogram.

Åtgärdsprogrammets utformning

Skolinspektionen har tagit del av skolans samtliga 12 åtgärdsprogram. Alla beslut är fattade av rektor och det framgår datum för beslut samt vilka som närvarat vid utarbetandet. Under rubriken *elevens behov* framgår en beskrivning av elevens behov samt kortsiktiga mål för eleven. Vidare framgår under rubriken *särskilt stöd som behövs för att tillgodose elevens behov* en beskrivning av flertalet olika åtgärder som ska vidtas för eleven på individ-, grupp-, och skolenivå.

Vidare framgår av åtgärdsprogrammen att ansvariga för åtgärderna i majoriteten av åtgärdsprogram är mentor/klasslärare eller stödmentor tillsammans med alla övriga undervisande lärare samt resurslärare i samråd med specialpedagog och kurator. I tre åtgärdsprogram saknas information om när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas och det framgår inte av något åtgärdsprogram vem som är ansvarig för uppföljning och utvärdering.

I intervju uppger flera lärare att det inte är tydligt för dem vilket särskilt stöd eleverna ska ha enligt sitt åtgärdsprogram. De uppger att åtgärdsprogrammen främst består av en beskrivning av extra anpassningar och att det är svårt att skilja på vad som utgör extra anpassningar och vad som utgör särskilt stöd. Även elevhälsopersonal uppger att åtgärdsprogrammen främst består av beskrivningar av extra anpassningar, men att det också finns olika tolkningar kring vad som utgör särskilt stöd och inte. En elevhälsopersonal uppger att kommunikationen kring behoven behöver bli bättre, så att det tydligare framgår vilket stöd eleven faktiskt har. Enligt rektor är en del av det som står i åtgärdsprogrammen ett förtydligande av extra anpassningar, men att det i varje åtgärdsprogram åtminstone finns en specialpedagogisk insats. Rektor uppger att det i vissa fall inte är tydligt i åtgärdsprogrammen när och hur eleverna ska ha särskilt stöd. Rektor tillägger att det också behöver samordnas mellan resursläraren och klassläraren vid vilka situationer eleven ska ha stöd. Rektorn säger att eftersom det inte står tydligt i åtgärdsprogrammen blir det heller inte tydligt för lärarna när eleverna ska ha särskilt stöd.

Beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen har tagit del av ett åtgärdsprogram för en elev som har anpassad studiegång. Beslutet är fattat av rektor. Av åtgärdsprogrammet

framgår bland annat att eleven i samråd med skolan har valt ut ett antal ämnen hen ska fokusera på samt att hen ska delta i skolan minst fyra dagar i veckan. Det framgår vilka ämnen eleven ska läsa men inte i vilken omfattning eller vilka avvikelser som görs från den timplan som annars gäller för eleven. Något separat beslut om anpassad studiegång för eleven utöver åtgärdsprogrammet finns inte.

Rättslig reglering

Anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Åtgärdsprogram och anpassad studiegång

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med

anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän.

Enligt 31 § förvaltningslagen ska det för varje skriftligt beslut finnas en handling som visar dagen för beslut, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Av 32 § förvaltningslagen framgår att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska – förutom i vissa angivna situationer – innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Av 33 § förvaltningslagen framgår att en myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende så snart som möjligt ska underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet om det inte är uppenbart obehövligt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till.

Skolinspektionens bedömning

Anmäla och utreda elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Säbyholms montessoriskola inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att utreda elevers behov av särskilt stöd.

Av Skolinspektionens utredning framgår att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds när en anmälan har gjorts om att en elev, trots extra anpassningar, riskerar att inte nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Enligt elevhälsopersonal och rektorn kan elevhälsoteamet, beroende på vad som framkommer i den specifika elevsituationen, bedöma att läraren behöver fortsätta att testa extra anpassningar innan en utredning startas. Enligt elevhälsopersonal kan ett skäl också vara att läraren som gjort anmälan ber elevhälsan avvakta med utredning då elevens situation tillfälligt förbättrats. Utredningen visar att det för närvarande finns elever på skolan som anmälts där utredning inte har startats. En rektor är skyldig att starta en utredning efter anmälan om

särskilt stöd och efter varje utredning fatta beslut om huruvida ett åtgärdsprogram ska upprättas eller inte. En rektor kan alltså inte underlåta att starta en utredning för de elever som skolans personal har anmält behöver få sitt stödbehov utrett för att i stället sätta in andra extra anpassningar eller för att elevens situation tillfälligt har förbättrats. En sådan utredning kan dock visa att det inte finns något behov av särskilt stöd och det kan då bli aktuellt att sätta in andra extra anpassningar. Att rektorn inte alltid startar en utredning efter en anmälan om särskilt stöd är en brist.

Det har i övrigt inte framkommit annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller anmälan om behov av särskilt stöd till rektor, att samråd ska ske med elevhälsan vid utredning och att utredning startas även i de fall elever uppvisar annat än kunskapsmässiga svårigheter i sin skolsituation. Visserligen finns uppgifter om att det tidigare har förekommit att anmälningar som lärare uppfattar att de har gjort inte alltid har tagits emot som sådana av elevhälsa och rektor. Utredningen visar dock att skolan har ett nytt system för att anmäla elever genom vilket samtliga anmälningar når rektor. Det har inte framkommit att det nu finns elever på skolan som anmälts av personal, där anmälan inte nått rektor.

Beslut om åtgärdsprogram och beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte fullt ut uppfyller författningarnas krav vad gäller beslut om åtgärdsprogram och beslut att inte utarbeta åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar att elev och vårdnadshavare inte alltid underrättas om innehållet i beslut att inte utarbeta åtgärdsprogram. De underrättas heller inte om hur det går till att överklaga beslut i fråga om åtgärdsprogram, varken beslut om åtgärdsprogram eller beslut att inte utarbeta åtgärdsprogram. Detta utgör brister.

Skolinspektionen bedömer vidare att det utgör en brist att rektorn inte fattar nya beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram efter att en elevs åtgärdsprogram har utvärderats. Även om bedömningen är att en elevs stödåtgärder ska fortsätta oförändrade ska ett nytt formellt beslut fattas och delges eleven och dennes vårdnadshavare. Att så sker är viktigt då vårdnadshavarna har möjlighet att överklaga innehållet i ett åtgärdsprogram och därför behöver underrättas om åtgärdsprogrammets fullständiga innehåll.

Det har i övrigt inte framkommit annat än att rektor, efter varje utredning om särskilt stöd, fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut att inte utarbeta åtgärdsprogram. Elev och vårdnadshavare underrättas också om innehållet i åtgärdsprogrammet i de fall ett sådant utarbetas.

Åtgärdsprogrammets utformning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte fullt ut uppfyller författningarnas krav vad gäller åtgärdsprogrammets utformning.

Av Skolinspektionens utredning framgår att några åtgärdsprogram saknar information om när åtgärdsprogrammet ska följas upp och utvärderas. Vidare framgår det inte av något åtgärdsprogram vem som är ansvarig för att uppföljning och utvärdering sker. Detta är en brist.

Av utredningen framgår att det inte är tydligt för lärarna, som är ansvariga för att ge de särskilda stödinsatserna, vilket särskilt stöd eleverna ska ha enligt sitt åtgärdsprogram. Utredningen visar även att elevhälsopersonal och rektor bekräftar att det inte alltid är tydligt i åtgärdsprogrammen när och hur eleverna ska ges särskilt stöd.

Mot bakgrund av ovanstående utsagor om att de särskilda stödinsatser som framgår i åtgärdsprogram är otydliga och att utredningen visat att elevers behov av särskilt stöd inte alltid utreds vill Skolinspektionen påpeka att detta sammantaget innebär en risk att eleverna inte får det stöd som de behöver. Inom ramen för denna tillsyn har dock inte framkommit att verksamheten brutit mot bestämmelserna avseende att det av åtgärdsprogram ska framgå behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses.

Beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller beslut om anpassad studiegång. Av det åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång som Skolinspektionen har tagit del av framgår inte i vilken omfattning studiegången är anpassad. Ett beslut om anpassad studiegång är en ingripande åtgärd för den enskilde eleven eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. Av det skriftliga beslutet ska därför framgå vad som beslutats, det vill säga vilka ämnen som berörs och i vilken omfattning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Landskrona Montessoriförening, ek. förenings verksamhet vid Säbyholms Montessoriskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Landskrona Montessoriförening, ek. förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Carolin Levinsson

X Julia Axelsson

Föredragande
Signerat av: Julia Axelsson